

Onderwerp Reactie initiatiefvoorstel Toegankelijkheid
under construction

Steller G.A. van Osnabrugge

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	367 8434	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	6030570
Datum	18-11-2016	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Vanuit uw gemeenteraad is een inventarisatie gemaakt van uitgangspunten voor een toegankelijke stad en overzicht van een aantal concrete acties middels het initiatiefvoorstel Toegankelijkheid under construction. Met deze brief willen we u inzicht geven in de maatregelen en acties die wij in de binnenstad ondernemen om ons stadshart bereikbaar en toegankelijk te houden en daar waar nodig deze toegankelijkheid te verbeteren.

Integrale aanpak

Net als de opstellers van het initiatiefvoorstel vinden wij dat onze Groninger Binnenstad goed toegankelijk moet zijn voor iedereen, nu en in de toekomst. Juist daarom hebben wij met de door u vastgestelde binnenstadsvisie "Bestemming Binnenstad" al een aantal keuzes gemaakt om onze binnenstad aantrekkelijk, veilig, toegankelijk en bruikbaar te houden voor iedereen. Daarnaast kan dit initiatief een plek krijgen binnen andere werkvelden van de gemeente. Het voorstel is om dit zoveel mogelijk te doen binnen bestaand beleid, overleggen en projecten. Dit heeft onze voorkeur boven nieuw beleid, omdat maatregelen naar onze overtuiging zo effectiever kunnen landen in concrete acties. Hieronder lichten wij dit verder toe.

Visie Binnenstad

In de visie binnenstad kiezen wij voor de voetganger en de fietser. Verschillende straten gaan we zodanig inrichten dat de voetganger het primaat heeft. Om hiervoor extra ruimte te creëren laten we de bus via een andere route door de binnenstad rijden. De nieuwe centrumhaltes komen op centrale plekken nabij de Westerhaven/kop A-straat en aan de oostzijde bij het Provinciehuis/Forum en de Stadsschouwburg. De verschillende aanloopstraten, zoals de A-straat, Brugstraat en de Sint Jansstraat richten we toegankelijker en beter bruikbaar in. In dat licht hebben we recent het Definitief Ontwerp van het project Bussen over West vastgesteld.

Binnen dit project, in het bijzonder rondom de nieuwe Centrumhalte West, zijn de aspecten verkeersveiligheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid de basisuitgangspunten voor het ontwerp. Tijdens het opstellen van het definitief ontwerp is veelvuldig afgestemd met partijen, waaronder vertegenwoordigers van de doelgroep 'anders mobielen'. Samen hebben we de bruikbaarheid en toegankelijkheid van de centrumhalte uitgewerkt. De zelfde werkwijze wordt gebruikt bij de aanpak van andere projecten in het uitvoeringsprogramma. Onderdelen van deze aanpak behelzen het verminderen van het aantal gevaarlijke oversteekpunten en conflicten met zwaar verkeer sterk en het toegankelijker inrichten van aanlooproutes. Dit wordt concreet verder uitgewerkt in een kwaliteitsleidraad die als onderlegger wordt gebruikt bij inrichtingsvraagstukken. Toegankelijkheid is daarbij een van de belangrijke thema's.

Bereikbaarheid

Naast toegankelijkheid is bereikbaarheid van belang. We vinden het belangrijk dat iedereen zich goed in de binnenstad kan verplaatsen. Nu bussen een andere route gaan rijden zorgen we onder andere voor goed inpasbaar alternatief vervoer. Dit doen we met oog en oor voor de belangen van alle partijen die hierbij relevant zijn. We maken daarbij gebruik van een vernieuwende aanpak waarbij we, al voordat we tot een eerste ontwerp komen, intensief in gesprek gaan met betrokkenen (ondernemers, bewoners, gebruikers, maar ook vertegenwoordigers van de Fietsersbond, G1000 en de anders mobielen). Samen ontdekken we zo wat de 'kracht van de straat' is. Dit noemen we een Placegame. Dit vertalen we naar scenario's die we breed met de stad delen, waarna het feitelijk ontwerpen start, conform de TORI-werkwijze (Toegankelijke Openbare Ruimte voor Iedereen, inmiddels onderdeel van onze reguliere werkprocessen). Zo richten we de openbare ruimte aantrekkelijker, beter toegankelijk en kindvriendelijker in. We zijn ons er wel van bewust dat de bereikbaarheid per bus voor ouderen en mensen die slecht ter been zijn en die géén beroep kunnen doen op aanvullend WMO-vervoer onder druk staat. We gaan hiervoor bij de uitwerking op zoek naar een passende oplossing in de vorm van alternatief vervoer.

Bij het bepalen van een geschikte vorm van alternatief vervoer wordt nauw samengewerkt met vertegenwoordigers vanuit de groep anders mobielen. Zo zijn er verschillende bijeenkomsten met deze groep geweest om in een vroeg stadium hun wensen, ideeën en ervaringen te horen. Het ontwerpteam heeft bijvoorbeeld samen met deze groep mensen een wandeling gemaakt door de Astraat/Brugstraat om ter plekke van deze mensen te horen wat hun praktijkervaring is. We bespreken de opbrengs om te ontdekken op welke wijze we toegankelijkheid voor deze doelgroep, binnen de totale kaders en belangen, zo goed mogelijk kunnen faciliteren. Eventuele kosten die volgen om de toegankelijkheid goed vorm te geven komen apart terug ter besluitvorming per project en worden aan college en raad voorgelegd.

Gastvrijheidsprogramma binnenstad

Toegankelijkheid is een onderwerp dat nadrukkelijk besproken wordt met de ondernemers in het BIMA (Binnenstadsmanagement). Daarin zijn vertegenwoordigd de GCC, KHN, CVAH. Samen met hen willen wij de toegankelijkheid van de stad verbeteren. Dit past ook goed in onze gemeenschappelijk aandacht voor een nog gastvrijer Groningen. De komende periode gaan wij door op deze ingeslagen weg.

Beheren van de stad

In de binnenstad worden geparkeerde fietsen en met name weesfietsen (veelal wrakken) regelmatig ervaren als lastig te nemen obstakels. Weesfietsen worden door de gemeente weggehaald. Fietsen die hinderlijk in de weg staan worden verwijderd in het kader van herinrichtingsprojecten en, indien nodig, bij evenementen. Ook rond het Hoofdstation worden fietsen weggehaald die niet op daarvoor bestemde plaatsen staan en zo het overige verkeer hinderen. Voor dat gebied is door het college een aanwijzingsbesluit vastgesteld en zijn er middelen beschikbaar gesteld. Eerst signaleren (bijv. flyer en media aandacht), dan waarschuwen door middel van stickers op fietsen en als laatste weghalen. Deze methode passen we in de binnenstad nog niet toe. De kosten om dit te realiseren zijn aanzienlijk. Bovendien moeten er dan ook voldoende alternatieven zijn om de fiets te parkeren. Dit aspect komt apart terug in college en raad in het kader van de Campagne Fietsparkeren .

Handhaven in de stad

Het initiatiefvoorstel voor de toegankelijke stad borduurt voort op de insteek van ons college rondom het Reclamebeleid. In de binnenstad zoeken wij hierbij meer en meer de samenwerking met ondernemers. Een gunstig ondernemersklimaat voor nieuwe en huidige ondernemers is het uitgangspunt, evenals het versterken van een prettig verblijfsklimaat voor alle bewoners en bezoekers. Dit betekent dat wij de ondernemers meer ruimte bieden voor reclame-uitingen, uitstallingen en aankleding van de straat. Vanuit het principe van zelfbeheer bepalen de ondernemers van een straat en de gemeente zo veel mogelijk in goed onderling overleg welke aanpassingen zij wenselijk vinden.

Vanzelfsprekend gelden hierbij wel bepaalde minimumeisen rond veiligheid, leefbaarheid en de toegankelijkheid. Dit betreft met name de goede en veilige doorstroming van personen en goederen (waaronder bijvoorbeeld de doorgang voor mensen met een visuele beperking, de scootmobiel, rollator en rolstoel) en de doorstroming van hulpdiensten. Wanneer wij constateren dat deze minimumeisen niet voldoende in acht worden genomen, spreken onze handhavers de ondernemersvereniging en de ondernemer hier op aan, ook op het gebied van toegankelijkheid. Hierbij wordt gezamenlijk bekeken welke alternatieven mogelijk zijn. Meestal leidt dit direct tot verbetering van de situatie. Wij merken dat door deze werkwijze er meer sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheidsgevoel van ondernemers en gemeente voor de (inrichting) van de openbare ruimte. Ook dit sluit aan bij een van de uitgangspunten van het initiatiefvoorstel. Vanzelfsprekend gaan wij indien nodig ook verdergaand handhaven bij niet naleven. Deze handhaving vindt bestuursrechtelijk plaats: er wordt eerst gewaarschuwd en pas in tweede instantie gehandhaafd.

Handhaving op fout geparkeerde voertuigen in onze stad raakt ook direct aan uw initiatiefvoorstel. Met name in de binnenstad zien wij door het laden en lossen, de vele bouwwerkzaamheden die daar plaatsvinden en de beperkt beschikbare ruimte dat voertuigen verkeerd geparkeerd staan. Bij een melding van een gevaarlijke verkeerssituatie door een fout geparkeerd voertuig doen wij ter plaatse onderzoek en indien nodig gaan wij over tot handhaving.

Hierbij zoeken we naar een goede balans tussen deze vorm van handhaving en de handhaving van betaald parkeren. Wij signaleren een toenemend beroep op onze toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Ook van dit initiatiefvoorstel gaat een groter beroep op toezicht en handhaving uit. Dit vraagt om een herbezinning op de wijze waarop we toezicht en handhaving in de openbare ruimte hebben georganiseerd, de capaciteit die daarvoor beschikbaar is en de financiering daarvan. We brengen nu de huidige situatie in kaart om van daaruit toekomstscenario's te ontwikkelen. De uitkomsten hiervan worden in de loop van 2017 bekend en uiteraard met u gedeeld.

VN verdrag inzake rechten van de inzake de rechten van personen met een handicap

Naar aanleiding van de door u eerder gestelde vragen rondom VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is in september gestart met een inventarisatie. Wanneer we na de inventarisatie weten welke actiepunten er liggen gaan we u daarover berichten. Bij de inventarisatie gaan we onderzoeken in hoeverre de landelijke richtlijnen van het VN-verdrag en de AMvB aansluiten bij ons coalitieakkoord en welke overige, cruciale thema's, qua beleid en uitvoering aandacht behoeven. In deze willen we ook beantwoorden hoe mensen, waaronder kinderen met een beperking en organisaties die hen vertegenwoordigen, bij de implementatie van het VN-verdrag betrokken worden. De resultaten van dit onderzoek worden begin 2017 met u gedeeld.

Samengevat

Samengevat is het goed te benadrukken dat wij het doel van het vergroten van de toegankelijkheid omarmen. De direct uitvoerbare actiepunten uit uw initiatiefvoorstel passen we dan ook toe waar dit mogelijk is, zoals binnen de uitvoeringsprojecten binnenstad, de komende Campagne Fietsparkeren en binnen Gastvrij Groningen. We stellen wel voor toegankelijkheid als integraal van ons beleid en onze werkwijze te benaderen en hiervoor dus geen apart toegankelijkheidsbeleid te formuleren. Het huidige kader is toereikend om dit mogelijk te maken. Waar extra middelen aan de orde zijn, zullen wij u die in een latere fase voorleggen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

gubocht griffie
6011482

BUZAGE

**TOEGANKELIJKHEID UNDER CONSTRUCTION
INITIATIEFVOORSTEL**

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 6011544	Routing
Ingek. - 8 NOV. 2016	GR 111 / CSI
Dossiennr.	B n r e c
Archief	

Inleiding

Even ergens lunchen in de stad, vergadering op die ene locatie of een borrel in een andere zaak. Vaak staan we er niet bij stil hoe we er precies moeten komen en of we überhaupt wel binnenkomen. Laat staan dat we ons afvragen of we naar het toilet kunnen, dat is voor de meesten van ons vanzelfsprekend. Voor mensen met een handicap zit het dagelijks leven vol grote en kleine hindernissen die hen belemmeren in het leiden van hun eigen leven.

Is deze straat/stoep wel begaanbaar, zijn er drempels in de winkel of het café en is er een gehandicapent toilet? Het zijn kleine zaken die wel grote beperkingen voor mensen opleveren. De toegankelijkheid is een kwaliteit die van belang is, voor mensen met een handicap, ouderen, mensen met een kinderwagen, maar ook voor alle andere stadgers. Het gaat om beperkingen die vaak al met een kleine aanpassing of met creativiteit weg te nemen zijn. Met dit initiatiefvoorstel willen we de gemeentelijke ambities op het gebied van bewustwording en praktisch handelen stimuleren. Deze raadsfracties willen deadlines zetten voor het realiseren van deze ambities en daarbij de inclusieve stad die we gezamenlijk nastreven.

VN Verdrag

Het op 14 juli in werking getreden VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap in Nederland onderstreept het belang van acties op dit gebied. Het verdrag beoogt dat toegankelijkheid de norm wordt in plaats van de uitzondering. De ratificatie van het VN-verdrag schept verplichtingen voor Nederland om te werken aan algemene toegankelijkheid. Ook in Groningen valt op dit punt werk te verrichten. Wij richten ons in dit voorstel op Artikel 8 en 9.

Artikel 8 "Bevordering van bewustwording" waarin geregeld wordt dat overheden bewustwording in de samenleving dienen te stimuleren omtrent de rechten en waardigheid van gehandicapten;

Artikel 9 "Toegankelijkheid" welk artikel bepaalt dat overheden personen met een handicap in staat dienen te stellen "zelfstandig te leven en volledig deel te nemen aan alle facetten van het leven" door o.a. toegang te garanderen tot de omgeving, informatievoorziening, publieke diensten, etc.;

Toegankelijkheidssymposium 23 maart 2016

Dit initiatiefvoorstel is een vervolg op het symposium dat het CDA op 23 maart organiseerde over toegankelijkheid. Op deze avond spraken ervaringsdeskundigen, een VN-ambassadrice voor *het verdrag voor de rechten van mensen met een beperking*, de stadsergonoom van de gemeente Zwolle, het expertisecentrum voor slechtzienden en blinden 'de Koninklijke Visio', een afvaardiging van de Groninger City Club en studenten van de opleiding Human en Technologie. Een belangrijke opgave die uit het symposium naar voren kwam is de noodzaak tot bewustwording en het meer zichtbaar maken bij het publiek welke handelingen zorgen voor meer toegankelijkheid. Bewustwording is een punt waar meer op ingezet kan worden, zo kunnen burgers en ondernemers ook beter bijdragen aan een toegankelijke stad. Ook werd een oproep gedaan om 'out of the box te denken' of sterker nog 'er is geen box'. Vraag niet het onmogelijke maar zoek verbindingen om zo tot een inclusief aanbod te komen. Ter illustratie: <https://www.youtube.com/watch?v=Whu8-BOour4>

Na de bespreking in de raadscommissie van 18 mei 2016 hebben meerdere fracties in de raad aangegeven de ambitie te delen om de meest toegankelijke stad van Nederland en Europa te worden. Samen zijn we gekomen tot dit initiatiefvoorstel.

Voorgestelde aanpak

De gemeente draagt verantwoordelijkheid om te zorgen dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij, toegankelijkheid is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De gemeente heeft een belangrijke faciliterende en stimulerende rol. Maar het straatbeeld wordt gelukkig niet alleen bepaald door een overheid, juist de mensen in de stad, de ondernemers, instellingen, inwoners en bezoekers vullen de stad in en hebben ook een verantwoordelijkheid. Samen moeten we een alliantie van deze groepen vormen om de toegankelijkheid als norm waar te maken. Als Groningen een inclusieve stad wil zijn,

kunnen we het niet laten bij mooie woorden en ambities en hier en daar aandacht hebben voor toegankelijkheid. De voltallige gemeenteraad nam een motie aan om te streven naar de Europese Toegankelijkheids Award. Een mooi ijkpunt om binnen een aantal jaren naar toe werken. Wil je dit realiseren dan is praktisch handelen is nodig, ambities en deadlines moeten gesteld om ook daadwerkelijk tot goede toegankelijkheid in de stad te komen, daarom komen wij met dit voorstel om te komen tot een concrete aanpak. Het streven naar een meest toegankelijke stad draagt ook bij aan het realiseren van een positief merk.

Vanuit de fracties van de gemeenteraad in Groningen is een inventarisatie gemaakt van uitgangspunten voor een toegankelijke stad en concrete acties waarop op korte termijn al een begin mee kan worden gemaakt.

Uitgangspunten voor de stadger en ondernemer:

- Inwoners van de stad houden rekening met elkaar
- Binnenstadsgebruikers parkeren vervoermiddelen op daarvoor bestemde plaatsen waarbij toegankelijkheid niet wordt belemmerd.
- Ondernemers helpen elkaar bij het realiseren van een toegankelijke stad.
- Ondernemers hebben baat bij een stad waar alle gasten welkom zijn.

Uitgangspunten voor de gemeente:

- De gemeente geeft het goede voorbeeld
- De gemeente toetst eigen activiteiten altijd op toegankelijkheid
- De gemeente pakt een actieve rol in informatie en communicatie
- De gemeente controleert op het nakomen van gemaakte afspraken
- De gemeente voelt zich ambassadeur voor toegankelijkheid
- Zorg voor een voor ieder toegankelijke fysieke omgeving, niet alleen in de binnenstad, maar laat dit een uitgangspunt zijn voor de hele stad.

Concreet mogelijke acties kunnen wat ons betreft de volgende zijn:

- Bevorder en waardeer terrassen en reclame die rekening houden met de ruimte en laat BOA's in gesprek gaan met ondernemingen die hier dit niet doen en hen zelf de toegankelijkheid te laten ervaren.
- Breng op korte termijn met betrokkenen de knelpunten in de openbare ruimte in beeld en ontwikkel een schema binnen welke termijn deze knelpunten kunnen worden verholpen.
- Bundel als gemeente de informatie van bestaande initiatieven zoals apps, en keurmerken op gebied van toegankelijkheid en breng dit onder de aandacht. Daarnaast kan de gemeente met ontwikkelaars van de diverse initiatieven kijken of de hulpmiddelen met elkaar geïntegreerd kunnen worden.
- De Gemeente moet meer aandacht hebben voor de informatie over toegankelijkheid bij eigen activiteiten zoals bijvoorbeeld het evenement Let's Gro.
- Maak op toegankelijkheid een van de aandachtspunten bij doen van aanvragen voor vergunningen voor verbouw. Verbouw mag nooit leiden tot een verminderde toegankelijkheid.
- Stel (waar mogelijk) aanvullende eisen op bij vergunningaanvragen voor nieuwbouw met als doel de toegankelijkheid te waarborgen. Nieuwbouwvergunningen voor (semi-)publieke gebouwen kunnen alleen worden afgegeven als deze aan alle voorwaarden voor toegankelijk voldoen.
- Ontwikkel een bewustwordingscampagne voor ondernemers en inwoners
- Organiseer samen met ondernemers een platform waar knelpunten kunnen worden besproken, bijvoorbeeld over regels die elkaar tegenspreken.
- Maak een specifieke paragraaf voor de toegankelijkheid in het marketingbeleid zodat het een positieve campagne wordt voor de van de stad. (bijv. themamaand, website-info etc.)
- Stimuleer ondernemers te zoeken naar creatieve oplossingen voor het wegnemen van drempels door met hen op korte termijn een convenant te sluiten.
- Maak een inventarisatie van het percentage winkels en horecapanden die al goed toegankelijk zijn en benoem een concrete ambitie van een streefpercentage over vijf jaar.
- Zorg voor een goede bereikbaarheid en beschikbaarheid van gehandicaptentoiletten. Indien ruimte schaars is zou voor ondernemers een toegankelijk toilet dienen te prefereren boven twee normale toiletten.
- Blijf zoeken naar oplossingsmogelijkheden voor geparkeerde fietsen door ambassadeurs te laten flyeren, via media te informeren.
- Bij de inrichting van de stad ook specifiek aandacht te hebben voor voldoende parkeergelegenheid voor fietsen.

Er wordt niet altijd stil gestaan bij toegankelijkheid. Kijk naar de terrassen. Stoeltjes en tafeltjes staan nog aardig als het terras leeg is- maar gaan er mensen zitten worden de doorgangen steeds krappere.

Wat winkels minder toegankelijk zijn kan te maken hebben met historische panden en inrichting. Voor een deel is dat een onantkooombaar feit, maar er is ruimte voor verbetering van de toegankelijkheid. Kleine aanpassingen en creatief denken kan een wereld van verschil maken.

In het straatbeeld is te zien dat veelvuldig fietsen zodanig worden geparkeerd dat ze een obstakel zijn. Een flyer met daarop de oproep de fiets in de vakken te zetten zou kunnen helpen.

Er kan direct gestart worden met het realiseren van de actiepunten, in de vorm van een actieplan Toegankelijkheid. De komende jaren moet worden gewerkt aan het realiseren van een op en top Toegankelijke en inclusieve stad.

Dictum:

De raad van de gemeente Groningen ,

Besluit het college de volgende opdrachten te geven:

- 1) De direct uitvoerbare actiepunten op te nemen in het gemeentelijke beleid en meteen in uitvoering te brengen;
- 2) Een toegankelijkheidsbeleid te formuleren waarin de overige actiepunten worden verwerkt en dit in het eerste kwartaal van 2017 de Raad voor te leggen;
- 3) Een budget vrij te maken voor het realiseren van de benodigde werkzaamheden en in de begroting van 2017 en opvolgende jaren middelen voor te reserveren.

Namens de fracties:

D66	Emile Zierikzee
SP	Mechteld van Duin
ChristenUnie	Edward Koopmans
Groenlinks	Femke Folkerts
PvdA	Jan Pieter Loopstra
Stadspartij	Anna Riemersma
PvdD	Gerjan Kelder
100% Groningen	Marjet Woldhuis
Student een stad	Arjen Banach
CDA	Anne Kuik

D66 **SP** **GROENLINKS** ChristenUnie **PVDA**

